

Berg: Jeg har heller ikke ment, at den ærede Minister just omhandlede det Spørgsmaal, som jeg først bragte paa Bane, nemlig Forstaaelsen af § 30, b., og den Bemærkning, den ærede Minister fremkom med, synes end yderligere at tyde paa, at, hvad den ærede Minister egentlig har imod Forslaget, er mere de brugte Udtryk end selve Tanken. Jeg tror, at jeg kan tydeliggjøre min Tilslutning til Forslagets Tanke og min Formening om, at Formen kunde forandres, naar jeg tillader mig at udtrykke § 1, andet Stykke saaledes: Den Fattigunderstøttelse, der ikke er fornyet i 5 Aar, er eftergiven. Ved en saadan Akt har Staten eftergivet en vis bestemt Understøttelse, og det kommer Enhver til Gode, der er i dette Forhold.

Indenrigsministeren: For saa vidt det ærede Medlem kan berolige sig ved, at Eftergivelsen kan ske ved et Magtsprog, har det ærede Medlem Ret, men Grundloven har ubetinget ikke noget Dieblik tænkt paa, at den deri opstillede Eftergivelse kunde ske ved et Magtsprog. Grundloven har ubetinget tænkt sig, at det skulde være virkelige Grunde, hentyede fra den Paagjældendes Forhold, der havde modtaget Fattigunderstøttelse, som gjorde, at Fattigbestyrelsen maatte anse det for sin moralske Pligt at give Slip paa ethvert Krav paa at faae Refusion hos Bedkommende. Men hvad enten man omskriver den i Lovens indeholdte Tanke paa den ene eller anden Maade, naar man til Eftergivelsen knytter et Magtsprog, saa er man efter min Mening gaaet bort ikke alene fra Grundlovens Ord, men ogsaa fra dens Aand.

Formanden: Inden jeg giver Ordet videre, skal jeg med Hensyn til det Forslag, der foreløbig blev bebudet af det ærede Medlem for Veile Amts 2den Valgkreds (Berg), bemærke, at jeg ikke inden dette Forslag foreligger i Formen vil udtale noget Bestemt om, hvor vidt jeg finder det overensstemmende med Grundloven eller ikke. Med Hensyn til det foreliggende Forslag har jeg ikke fundet nogen Strid imellem det og Grundloven, og jeg skal i Anledning af de Bemærkninger, der ere fremkomne fra den høitærede Minister, ikke undlade at gjøre opmærksom paa, at Forløbet af de 5 Aar og Eftergivelsen ikke er fuldstændig synonyme. Jeg tror nemlig, at Forslaget ved at anvendes maatte fortolkes saaledes, at der, naar de 5 Aar ere forløbne, men der ikke er forlangt Eftergivelse, dog eksisterer en Fordring, som kan have Retsvirkning f. Ex. til Kompensation. Jeg har, som sagt, opfattet Forslaget saaledes, at det er vel foreneligt med Grundloven; med Hensyn til yderligere Forslag, der maatte fremkomme, forbeholder jeg mig at tage under Overveielse, hvor vidt jeg kan tilstede, at de komme under Forhandling.

Octavius Hansen: Det ærede Thing vil af de Udtalelser, som vi hørte af den ærede Formand, se, paa hvilke meget fine Finesser vi her bevæge os, og ogsaa af dette, at det maa antages, at der efter 5 Aar bevares en vis Rest af Fordringer, der kan gjøres gjældende ved Kompensation. Denne lille Omstændighed, som i de aller fleste Tilfælde vil være uden praktisk Betydning, skal bevirke, at det Forslag, der her foreligger, ikke maa siges at være i Strid med Grundloven; hvis det var noget anderledes affattet, vare vi derimod komne i Strid med Grundloven. Jeg tror, at der er saa meget mere Anledning for Rigsdagen og dette Thing til at gaa forsigtig frem, naar der foreligger et saadant Spørgsmaal, hvor vidt et Lovforslag kommer i Strid med Grundloven eller ikke, idet det vistnok maa antages, at overhovedet Spørgsmaalet om, hvor vidt en Lov er stridende mod Grundloven, naar den en Gang er vedtagen, ikke kan paadømmes af Domstolene. Det er, som maaske mange af de ærede Herrer vide, et Stridsspørgsmaal blandt Juristerne, hvor vidt en Lov, naar den er emaneret paa almindelig Maade, som stridende mod Grundloven kan tilfidesættes af Domstolene eller ikke. Jeg tror, at den almindelige Mening blandt Juristerne er den, at Domstolene her ikke have Noget at gjøre, men maa slaa sig til Ro med, at en saadan Lov er passeret gennem Thingene, og at Regjeringen har givet den sin Sanktion, og man maa søge Garantien for, at Grundloven ikke vil blive gaaet for nær, i den Omfæng og Omhyggelighed, der maa antages at være hos Thingene og Regjeringen derfor. Naar dette er Tilfældet, maa vi vistnok være meget varsome og ikke, som det ærede Medlem for Veile Amts 2den Valgkreds (Berg) bemærkede, sige: Vi komme nok ud over de formelle Hensyn. Er det virkelig saaledes, at vi formelt ere i Strid med Grundloven, saa kunne vi ikke her slaa os til Ro med, at vi maaske handle i Grundlovens Aand ved at give politiske Rettigheder, naar den Paagjældende i en vis Række Aar ikke har oppebaaret Fattigunderstøttelse. Som den ærede Minister udtalte, vil vistnok saavel han som ganske vist de Allerfleste i dette Thing være fuldstændig enige i Omstændigheden af, at Forholdet paa dette Punkt kunde ordnes saaledes, som det ærede Medlem for Aarhus Amts 1ste Valgkreds (Winther) foreslaar; vi ere Alle enige i Realiteten. Det, som vi maaske, eller som jeg i alt Fald for mit Bedkommende nærer Betænkelighed ved, er det Spørgsmaal, om ikke den maaske meget nyttige Foranstaltning nødvendiggjør en formel Forandring i vedkommende Grundlovsparagraf. I den Henseende skulle vi ikke gaa saa let til at sige, at det blot er formelle Hensyn, thi vi ere Dommerne, vi ere de, der skulle vogte paa, at Grundloven ikke tilfidesættes eller forandres undtagen netop gennem grundlovmæssige Former,